

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۲/۱۰

پاڅون نجيب الله

بلخ ادبي خوځښت

د بلخ مېشتو شاعرانو او بنځينه ليکوالو تذکري چاپ کړي

په لومړي ځل د بلخ مېشتو پښتنو شاعرانو او بنځينه ليکوالو تذکري په دوه جلا ټوکونو کې چاپ شوي. «د امو له غاړې» د بلخ مېشتو پښتنو نارينه شاعرانو او «رنگونه» د بلخ مېشتو بنځينه ليکوالو او شاعرانو تذکري دي، چې لومړی تذکره د نجيب الله پاڅون او دويمه د اغلي ورېښمين ضيايي له لوري راټولي او ليکل شوي. د امو له غاړې په تذکره کې د بلخ مېشتو پنځوس شاعرانو پېژندنې او د شعرونو بېلگې په لومړي ټوک کې راوړل شوي او په «رنگونه» تذکره کې د بلخ مېشتو ۲۰ بنځينه ليکوالو او شاعرانو پېژندنې او د دوی د شعر او نثر بېلگې راوړل شوي. يادې تذکري «د امو له غاړې» په 168 مخونو کې او «رنگونه» په 80 مخونو کې» د بلخ ادبي خوځښت لخوا، کابل کې د سروش کتابپلورنځي له لوري هره يوه د زر ټوکونو په شمېر په ښه کيفيت، ښکلي صحافت سره چاپ او خپرې شوي.

د امو له غاړې تذکري په سرليکنه کې ويل شوي:

زموږ نني ليکوالان، شاعران او فرهنگيان د سبا ورځي وياړونه دي، دوی زموږ د مورنۍ ژبې د ساتنې لپاره قلم اوچت کړی، ليکل پرې کوي او له دې لارې ټولني ته د سالم پيغام لېږدولو په لټه کې وي. کله چې د داسې انسانانو نوم او اثر ژوندی پاتې شي؛ نو ورسره زموږ ژبه هم بډايه کېږي ځکه خو يو عالم وايي: ((تذکره د همدې ټلوسې د تسکين لپاره رامنځ ته شوي او د نړۍ د بېلابېلو ملتونو ليکوال د خپلو ليکوالو او شاعرانو ژوند، پېښې او ويناوې د دې لپاره خوندي کوي، چې د ضرورت په وخت کې ملکونه پسې ونه پلټل شي))...

له بده مرغه په بلخ کې د پښتو ژبې د شاعرانو تذکره تر دې مهاله نه وه چاپ شوې، سره له دې چې په دري ژبه کې دغه کار پخوا شوی وو؛ خو په پښتو ژبه کې دغه برخه تر دې مهاله خواره وه...

له تېرې يوې نيمې ليسيږي راپدېخوا، بلخ کې روانو فرهنگي هڅو او ادبي بهيرونو گڼ شمېر نوي ځوانان، شعر او ليکوالی ته وهڅول او د دغو بهيرونو له برکته هغه شاعران هم د ادب ميدان ته راووتل، چې وړاندې تر دې يې خپرې پټې پاتې وې....

همدا راز ښاغلی جاويد واک د «بلخ ادبي خوځښت او دا تذکره» ترسرليک لاندې په خپلې ليکنې کې د يادې تذکري په اړه وايي: «دا تذکره» د امو له غاړې» به د پښتو ادب په تاريخ کې د بلخ مېشتو شاعرانو د پېژندنې لومړنی تذکره وي، چې ټولني ته وړاندې کېږي.»

هڅه شوې، چې په دې تذکره کې د بلخ د ټولو هغو شاعرانو پېژندنې خپرې شي، چې شعر ليکي او په دې برخه کې د وړاندې تگ تکل لري.

په تذکره کې معرفي شوي نږدې ۹۰ سلنه شاعران هغه ځوانان دي، چې د بلخ ادبي خوځښت تر چتر لاندې غونډو، بهيرونو او علمي پروگرامونو کې يې برخه اخيستي، دغلته هڅول شوي او د شعر او شاعرۍ په اړه يې معلومات تر لاسه کړي دي.

د امو له غاړې په تذکره کې د بلخ مېشتو شاعرانو نومونه، چې د الفباء د تورو له مخې ترتيب شوي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ

امان الله عادل، امرالدين كاكړ، امير محمد اكاخېل، بهادر اميني، تاج الدين خرم، تيمور شاه پاپيز، جاويد واک، جلات خان مينه پال، حبيب الرحمن موثوق، حزب الله حقپال، حميدگل لېوال، داود حقمل، ذبيح الله اتل، ذبيح الله اختر، راز محمد عادل، سلطان محمد تاجزی، سيف الدين عمرخېل، شاه غاسي عظيمي، شريف الله رنخورمل، شمس الله الهام، شهاب الدين افغانمل، شهزاده شهير، شهزاده برهاني، صابرالله سحر، صديق الله حيدري، عبدالله مير مظلوميار، عبدالخالق مظلوميار، عتيق الله عظيمي، عزيز الله صديقي، عصمت الله وزيرزوی، عطا محمد ساهو، عظم الدين پښتون ساپی، عمر خان سادات، فرید تنها، کمال الدين حقمل، لعل جان اشنا، محمد جمعه تقدير ساپی، محمد حکيم بلخي، محمد رسول روغمن، محمد عسکر وطنزوی، محمد عيسى ژمن، محمد نسيم سباوون، محمد نسيم مومند، نجيب الله علمدوست، نجيب الله مينه پال، نصرالله کاتب، نقيب الله ناصح او وحيدگل زهير.

د امو له غاړې په تذکره بناغلي ذبيح الله احساس، جاويد واک او په خپله ليکوال سريزي ليکلي. همدا راز د «رنگونه» تذکري په سرليکنه کې ويل شوي:

«د رنگونو په نامه د بلخ مېشتو ښځينه ليکوالو او شاعرانو دغه تذکره کې شل ليکوالي او شاعراني دريښندل شوي دي، چې ډېری يې د خوځښت د مېرمن بهير د اونيزو ناستو گډونوالې دي.»
«د خوځښت لخوا د دې تذکري په دويم ټوک هم کار روان دی. ژمنه کوو، چې د پښتو ښځينه شاعرانو او ليکوالو د دريښندلو لړۍ به روانه ساتو...»

په رنگونه تذکره کې د بلخ مېشتو ښځينه او ليکوالو پېژندنې د الفبا د تورو له مخې شوي دي: اسما منصورې، اسيه احساس، تمنا وردگ، جميله واک، راضيه ثاقب، زهرا، سويتا جبار يار، شکرېه ساپی، ښکلا مومند، غرځنی کليواله، لطيفه اير خوشگوار، مينا، مينه سلېمي، نازيه رسولي پتمن، ناهيد آفريدي، نغمه زيارمل باختري، نقيبېه، نوربانو، هوسی جلالزی او هديه ساپی.
په رنگونه تذکره بناغلي جاويد واک، ذبيح الله احساس او په خپله ليکوالي سريزي ليکلي دي.

ياده دي وي، چې د يادو تذکرو په دويمو ټوکونو پر ليکلو هم کار روان دی.